

El llenguatge

El dir de la gent

19/III/1979
El Diccionari Fabra no defineix l'expressió el dir de la gent: es limita a indicar-la com a exemple o cas d'aplicació del mot dir considerat com a substantiu. La Gran Enciclopèdia Catalana, en canvi, ja defineix dient «allò que diu la gent en general, i principalment les murmuracions», i la il·lustra amb l'exemple Fas massa cas del dir de la gent. Vet ací, doncs, la designació pròpia i genuïna d'un fenomen social ben conegut. Recordem, ara —si la memòria no ens traeix—, que una narració de les cèlebres «Pàgines viscudes» de Josep Maria Folch i Torres duia com a títol «El dir de la gent».

Amb el mateix valor que el dir de la gent són molts els qui avui recorren a l'expressió el que diran (que alguns transformen, encara, en «el què diran»). Una oració com No em preocupa el que diran és gramàticament correcta, talment com ho són M'agradaria saber el que diran o No farà gens de cas del que diran, ja que el conjunt el que diran no ha d'indicar necessàriament «les enraonies o murmuracions de la gent», sinó que pot referir-se a allò que manifestaran, és a dir, en un temps futur— unes determinades persones sobre tal o tal qüestió. Són, per tant, frases anàlogues a No em preocupa el que diuen o, bé No faig gens de cas del que diuen. Però la divisió dels conceptes no sempre presenta una línia ben precisa i definida i, per consegüent, caldria mirar-s'hi abans de condemnar una oració com No em preocupa el que diran encara que en realitat es vulgui dir No em preocupa el dir de la gent. En canvi, segurament seria lícit de formular objeccions més serioses a una oració com No faig cas del que diran, car difícilment es pot fer cas d'una cosa que encara no ha estat dita. D'altra banda, essent l'expressió equivalent del castellà «el que dirán» sembla que no es pot pas descartar la seva influència. Si mes no, doncs, la preferència que ha de mereixer el dir de la gent no creiem que es pugui posar en dubte.

Albert Jane